

tième, det var kun, fordi vi forhøjede Taksterne, at der blev Udsigt til, at Tantièmebestemmelserne atter kunde blive effektive. Men det har aldrig været Rigsdagens Mening, at en Takstforhøjelse skulde gøre Tantièmebestemmelserne effektive. Meningen har sikkert været, at man gennem en økonomisk Drift skulde opnaa Besparelser, som kunde motivere en Tantièmeudbetaling. Derfor havde det været naturligt, om man den Gang havde strøget de nævnte Bestemmelser, og jeg rejste som sagt Spørgsmaalet som Ordfører for mit Parti og henstillede, at man fik det overvejet. Men hvad Svar fik jeg fra Socialdemokraternes Side? Gav de mig Tilslutning? Ikke een! Ikke een gav den Gang mig og mit Parti Tilslutning i denne Sag, nej, de forholdt sig ganske tavse overfor Spørgsmaalet om Tantièmen. Nu er i Kraft af Takstforhøjelsen Tantièmebestemmelserne blevet effektive. Man forudsatte ved Takstlovens Gennemførelse, at Statsbanerne skulde kunne give en Forrentning af $2\frac{1}{2}$ pCt., hvad der ogsaa skete i Regnskabsaaret 1911—12, idet de gav en Forrentning af 2,49 pCt. Det var noget, vi alle kunde forudse, og saa kunde man ogsaa forudse, at Tantièmebestemmelserne atter traadte i Kraft. Derfor havde det været ganske naturligt at stryge Tantièmebestemmelserne paa min Henstilling, men det syntes de Herrer ikke den Gang at ville være med til, i alt Fald fik mine Udtalelser i den Retning ikke Tilslutning fra den Side. For øvrigt synes det ogsaa, som om man ikke alle Vegne er saa haardt imod Tantième. Erfaringen ovre fra Odense synes at vise, at naar man selv faar Tantième, er det ikke saa slemt.

Jeg skal saa vende mig med et Par Bemærkninger til den højtærede Landbrugsministers Budget. Der er her i Tinget, navnlig af de ærede Medlemmer fra Give (N. C. Jensen) og fra Herning (Westergaard), talt om Bevillingerne til Hedebruget. Det ærede Medlem fra Give henviste til mine Udtalelser ved Finanslovens tredie Behandling i Fjor, hvor jeg havde sagt, at for saa vidt Afstemningen den Gang maatte gaa mig imod, maatte vi her i Tinget tage Konsekvensen af denne Afstemning, og at jeg for mit Vedkommende var villig til at gøre det. Det siger jeg endnu, thi vi kan ikke det ene Aar holde paa eet, det andet Aar paa noget andet, der maa dog være nogen Plan i Afgørelserne herinde, og skønt min Opfattelse af hele Sagen ikke er ændret, skønt jeg mener, det var mest rationelt, at Administrationen af Bevillingerne til dette Formaal laa paa eet Sted og ikke mange Steder, mener

jeg dog efter den Afstemning, som forefaldt her i Fjor, at Bevillingen til Hedebruget maa forhøjes, hvis de Regler for Uddelingen, som Hedebruget nu en Gang har, skal fastholdes, idet jeg mener, at de i Virkeligheden er blevet godkendt ved Afstemningen i Fjor. Det er den ene Side af Sagen, men noget andet er, at jeg ser, at den højtærede Landbrugsminister foreslaar, at den Bevilling til Mergeltransport og Kalktransport, som hidtil har været kalkulatorisk, skal fikseres, hvilket uvægerligt vil medføre, at hvad man giver ud med den ene Haand, tager man rigeligt ind med den anden. Hvad man kommer til at give ud i forøget Tilskud til Hedebruget, tager man i forøget Grad ind i Besparelser paa Mergelbevillingen, og det beklager jeg, fordi jeg mener, at denne Mergelbevilling er en af de bedste, vi har, og at de Principper, hvorefter den uddeles, er fuldt saa gode som de, hvorefter Hedebrugsbevillingen uddeles. Forholdet er jo det, at man i de mergelfattige Egne kun betaler ca. $\frac{1}{3}$ af, hvad Mergeltransporten koster, d. v. s. de, som bor tæt ved Mergel-lejet, betaler noget mere, de, der bor længere borte, noget mindre, men gennemsnitlig taget betaler man ca. $\frac{1}{3}$. Men hvis den højtærede Minister fastholder det, han har foreslaaet, at Bevillingen ikke længere skal være kalkulatorisk, vil det uvægerligt medføre, at de, der skal have Mergel og Kalk, kommer til at betale noget mere, end de betaler nu. Hvis man ser paa Bevillingen, viser det sig, at der har været en meget stærk Stigning i Mergeltransporten og ogsaa i Kalktransporten, men navnlig i Mergeltransporten. Og hvis man ser paa de seneste Aar, viser det sig i Henhold til det aflagte Statsregnskab, at denne Bevilling til Mergeltransport, der er opført med 140,000 Kr. under Hensyn til, at den er kalkulatorisk, er steget til 179,668 Kr. Det bliver altsaa en Stigning med 40,000 Kr. Man kan ogsaa ganske sikkert gaa ud fra, at de nærmeste Aar vil komme til at opvise en lignende Stigning, fordi Mergeltransporten, navnlig siden Vestjyllands Mergelforsyning har faaet sit Leje ude ved Rindum i Gang, er steget i overordentlig Grad. Dette vil, hvis den højtærede Landbrugsminister fastholder, at det ikke længere skal være en kalkulatorisk Bevilling, sikkert medføre, at medens man giver Hedebruget 20,000 Kr. mere, sparer man 40,000 Kr. i Mergeltransport. Det vilde jeg beklage, og jeg vil derfor opfordre den højtærede Landbrugsminister til ikke at fastholde, at disse Bevillinger skal fikseres.

Maa jeg gøre en Bemærkning endnu til den højtærede Landbrugsminister; det